

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunpuj>
ดำเนินการวารสารโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม

Characteristics of School Administrators in Digital Age Schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom

ตันหยง แบนลี¹, จารูวรรณ เขียนน้ำชุม²

Tanyong Baenlee¹ and Jaruwan Kheawnamchum²

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม¹,

อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม²

Graduate Student Master of Education Program in Educational Administration and Development Nakhon Phanom University¹

Lecturer in Faculty of Education, Nakhon Phanom University²

Received: April 16, 2024 Revised: May 23, 2024 Accepted: August 31, 2024

บทคัดย่อ

สภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าที่แท้จริง การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน (2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 34 คน และครู 189 คน จำนวน 232 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีจำนวน 1 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.65-0.88 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล การบริหารการศึกษา

Abstract

The current situations of the digital age, especially in the part that affects the administration of schools. The school administrators should be aware of using information and communication technology to create the highest benefit with true value. The objectives of this independent study were (1) to study the characteristics of school administrators in the digital age schools, and (2) to compare the characteristics of school administrators in the digital age schools. The sample group consisted of 232 individuals, including 34 administrators and 189 teachers. The sample size was determined using percentage criterion, and they were selected by stratified random sampling. The instrument used in the study was a questionnaire on the characteristics of school administrators with the index of item objective congruence between .60-1.00, the discrimination between .65-.88, and the reliability of .98. Statistics used included percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), and one-way analysis of variance.

The research results found that (1) the characteristics of school administrators in the digital age schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom were at the high level in overall and individual aspects. (2) In comparison, the characteristics of school administrators in the digital age schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom classified by status and school size revealed non-significant differences.

Keywords: Characteristics of Administrators, Educational Institution Administrators in the Digital age, Educational Administration

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุล และยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอ ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้มีความ เข้มแข็ง เพื่อพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวสู่ยุคดิจิทัล เสริมสร้างปัจจัยแวดล้อม ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนา ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ ในขณะที่หลายสิ่งเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว การรับรู้ของคนไทยกับนโยบายยุคดิจิทัล จากบางพื้นที่การวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและต่ำทั้งด้านนโยบาย และการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล การขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทย การจัดการศึกษาที่ดีจึงต้องรู้จักการมองการณ์ไกลและเตรียม ประชาชนให้พร้อมที่จะรับสถานการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในอนาคต ประเทศไทยควรวางแผนการจัดการศึกษา และการพัฒนาคนแบบยืดหยุ่นสนองความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นทิศทางการพัฒนา ด้านการศึกษาจึงต้องแสวงหากระบวนทัศน์ที่ชัดเจน ซึ่งในปัจจุบันได้ มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคนไทยให้มีสมรรถนะอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ดำรงชีวิตได้อย่างสมดุล และยั่งยืน (กิตติศักดิ์ อังคะนาวัน และสุกัญญา พยุ่งสิน, 2561)

ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการ บริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และเพียงพอต่อการใช้งาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหาร และจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในชุมชนแล้ว ยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน (เอกชัย กีสุขพันธ์, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาคือปัจจัยที่สำคัญที่สามารถการวางแผน และจัดการกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบการศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งนอกจากจะมองเห็น ประโยชน์ที่

เกิดขึ้นในระบบของการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้บริหารยังต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่แตกต่างออกไปจากฝ่ายปฏิบัติการหรือครูผู้สอน ต้องเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้ กำหนดนโยบายทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจัดให้มีส่วนสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระของผู้สอนให้น้อยลง (เจริญ ภูวิจิตร, 2558)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการศึกษาในรูปแบบที่ผ่านมามีแนวโน้มจะไม่เหมาะสมกับการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงหรือไม่และจะใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหาร สถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัด การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิด ความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีม ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มองปัญหาแบบองค์รวม (Holistic View) โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สามารถออกแบบ สถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนดิจิทัล (Future Design) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ สภาพโรงเรียนในปัจจุบันเปรียบเทียบกับ โรงเรียนดิจิทัลในอนาคต ร่วมกับครูผู้สอน บุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการกำหนดวิสัยทัศน์และ เป้าหมายสู่การเป็นโรงเรียนดิจิทัล การกำหนดงานหลักของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา การปรับโครงสร้างองค์กรและวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับโรงเรียนดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการบริหารบุคคลให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนา สู่โรงเรียนดิจิทัล และการใช้ ดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงานในทุก ๆ งานและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของการเป็นโรงเรียนดิจิทัลต่อไป (ชาญชาติ ถนอมตน, 2562)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เห็นได้ว่าคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จะมีส่วน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนา แก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ให้เกิดคุณภาพต่อการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อจะได้นำผลงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารในการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไปใช้เป็นแบบอย่างในการ บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลที่แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์มาจากรอบแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551); สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2551); สมชาย เทพแสง (2552); ชีระ บุญเจริญ (2553); ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2553); เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2560); สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2562); ถวิล มาตรเลี่ยม (2562) ประกอบด้วย 4 คุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ดังนี้ (1) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ (2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (4) ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้สารสนเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,463 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 114 คน ครู 1,349 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม: 10 มิถุนายน 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา จังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 223 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 34 คน และครู 189 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

(1) สถานภาพ

(1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา

(1.2) ครู

(2) ขนาดของสถานศึกษา

(2.1) สถานศึกษาขนาดเล็ก

(2.2) สถานศึกษาขนาดกลาง

(2.3) สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามการสังเคราะห์องค์ประกอบ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ
- (2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- (3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (4) ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ซึ่งมีจำนวน 1 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .65-.88 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมแบบสอบถามโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Forms) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

4.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และใช้รูปแบบออนไลน์ (Google Form)

4.4 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยได้แบบสอบถามกลับคืน 223 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายความเรียงและใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มาเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ คือ

1. ตัวแปรสถานภาพ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ผู้บริหารและครู จะแบ่งกลุ่มได้ จากแบบสอบถามสถานภาพของ กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent Samples

2. ตัวแปรขนาดโรงเรียนของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยใช้สถิติการทดสอบ F-test แบบ One Way ANOVA โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน	ระดับพฤติกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.29	.49	มาก
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.31	.46	มาก
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.34	.50	มาก
4. ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร	4.30	.48	มาก
รวม	4.32	.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.29-4.34$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.34$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้าน ที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.29$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent Samples)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลในโรงเรียน	สถานภาพ				t	sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.11	.59	4.33	.53	1.90	.06
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.20	.57	4.32	.50	1.20	.24
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.28	.54	4.35	.52	.76	.45
4. ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร	4.18	.55	4.34	.50	1.30	.85
รวม	4.19	.61	4.34	.45	1.30	.19

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวกรณีถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.47	2	.24	.97	.38
	ภายในกลุ่ม	53.46	220	.24		
	รวม	53.93	222			
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระหว่างกลุ่ม	.94	2	.29	2.37	.09
	ภายในกลุ่ม	45.15	220	.26		
	รวม	46.12	222			
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.32	2	.41	.64	.53
	ภายในกลุ่ม	54.54	220	.27		
	รวม	54.85	222			
4. ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.91	2	1.39	2	.14
	ภายในกลุ่ม	50.17	220	.25		
	รวม	51.08	222			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.52	2	.44	1.32	.27
	ภายในกลุ่ม	43.77	220	.20		
	รวม	44.29	222			

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษโดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดย ภาพรวมและรายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล ในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา เข้าใจสถานการณ์ ทำให้มีความชัดเจนและสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ ประสพผลสำเร็จวิสัยทัศน์มีความชัดเจน และสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ให้เข้าใจได้ ยิ่งเป็นการจูงใจให้บุคลากรบรรลุเป้าหมายได้ (ฐาปนา ฉินไพศาล, 2559) ความสามารถของผู้นำในการสร้างภาพลักษณ์ในอนาคต โดยกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ต้องการ พัฒนาให้เป็นอย่างชัดเจน เพื่อสร้างอนาคตของสถานศึกษามีความสามารถในการนำความรู้ ทักษะตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ธีระยุทธ รอดสูงเนิน, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศร้าวดี ชันคำหมื่น และรัตนากาญจนพันธุ์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศร้าวดี เมืองคำ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมทั้งนี้อาจเนื่องจาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักว่าผู้นำที่ สามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญงาน ประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ที่กว้างไกล แต่เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ ความเป็นผู้มีคุณธรรมในจิตใจ และมีจริยธรรมที่งดงาม ได้แก่ความซื่อสัตย์ ความเคารพ ความไว้วางใจ ความเอื้ออาทร และความยุติธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของสุรรัตน์ ไชยชมภู กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

เป็นสิ่งที่ผู้นำทางการศึกษาให้ความสำคัญในการกิจความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ต่อสถานศึกษาและชุมชน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพ รวมถึงความมีจริยธรรมที่สูงที่สุดส่งผลให้ผู้ตามให้ความไว้วางใจ เชื่อมั่น และศรัทธา ปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งในทางตรงกันข้าม ผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ความน่าเชื่อถือก็จะลดลงและหมดศรัทธาในตัวผู้บริหาร บุคลากรในสถานศึกษาจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ (สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557) และยังสอดคล้องกับ ถวิล อรัญเวศ (2560) อ้างถึงใน ประภัสรา จรุงศิลป์, 2561) กล่าวว่า คุณลักษณะของนักบริหารมืออาชีพยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กล้าตัดสินใจ ใฝ่ต่อข้อมูลเพื่อนำพาสถานศึกษาสู่โลกที่มีการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนประสบความสำเร็จภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลงจากความร่วมมือของคนในสถานศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกในการทำงาน (รักเกียรติ หงส์ทอง, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความกระตือรือร้นค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้อาจารย์และสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง และอีกทางหนึ่งคือผู้บริหารอยากที่จะพัฒนาเพื่อให้มีความรู้และทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวริยะ โกษิต (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับจิตตรา ประดิษฐ์ศิริงาม และรัตนากาญจนพันธุ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มอำเภอกุยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มอำเภอกุยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารยุคปัจจุบัน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิทยาการสมัยใหม่ ทันยุค ทันเหตุการณ์ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความเป็นผู้นำสูง เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ส่วนได้ ส่วนเสียอย่างรอบด้าน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของทักษิณ มวลมนตรี (2564) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่างก็เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน รวมทั้งมีความคิดที่ทันสมัย ได้คิดค้นนวัตกรรมให้มาสู่การเปลี่ยนแปลง ผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี เป็นผู้นำที่เน้นให้ผู้ตามรู้สึกถึงความเชื่อและคุณภาพ

ร่วมกันมากกว่าเป็นกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นถึงการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษารับทราบปัญหาอุปสรรคร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศราวูฒิ ชันคำหมื่น และรัตนากาญจนพันธุ์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทุกขนาดของสถานศึกษาล้วนมีการบริหารงาน ระเบียบ แนวคิด และแนวปฏิบัติของครู คู่มือการปฏิบัติงานภายใต้นโยบายการของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมทุกโรงเรียนและมีการควบคุมในสถานศึกษานั้นมีความเข้มงวดรวมถึงกฎระเบียบสถานศึกษาที่เคร่งครัด จึงทำให้ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่าง สอดคล้องกับบลิดา กุลสุวรรณ, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และปัญญา ธีระวิทยเลิศ (2566) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานในองค์การบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือผู้บริหารถ้าองค์การใดได้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูสามารถนำองค์ความรู้หลักทฤษฎีของนักวิชาการทางการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมรับรู้ ร่วมทำร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ในสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนระบบการทำงานแบบทีมให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งร่วมขับเคลื่อนองค์กร เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ระดมแนวความคิดร่วมกัน มาพัฒนาต่อยอดทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน ในสถานศึกษาระดับอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น
2. ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมและเขตอื่น ๆ ต่อไป
3. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพิชญ์ มั่งสุข. (2563). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).

- กิตติศักดิ์ อังคะนาวัน และสุกัญญา พงษ์สิน. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ สำหรับลูกค้าบุคคลทั่วไปผ่านอินเทอร์เน็ตในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. *วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพา ปริทัศน์*, 13(2), 80-91.
- จิตรลดา ประดิษฐ์ศิริงาม และ รัตนา กาญจนพันธุ์. (2564). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มอำเภออุบลูรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาภูมิพลวิทยาลัย*, 9(1), 58-70.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ไอเอ็ดพับเลชัน.
- ชาญชาติ ถนอมตน. (2560). Thailand 4.0 สำเร็จได้ด้วย Education 4.0 ผ่านสถานศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/628643>.
- ฐาปนา ฉินไพศาล. (2559). *องค์การและการจัดการ*. นนทบุรี: ธนัการพิมพ์.
- ถวิล มาตรเยี่ยม. (2562). *การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม.
- ถวิล อรัญเวศ. (2560). *ผู้บริหารกับการครองตน ครองคน และครองงาน สดุดยอนักบริหาร*. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสองและประเมินภายนอกกรอบสาม*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีรยุทธ รอดสูงเนิน. (2557). *พฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือและแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือของผู้เรียนระดับ อาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมในสถานศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- รักเกียรติ หงส์ทอง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในบริบทการนำการเปลี่ยนแปลง. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*, 18(2), 73-87.
- ลลิตา กุลสุวรรณ เสาวณีย์สิกขาบัณฑิต และปัญญา ธีระวิทยเลิศ. (2566). รูปแบบภาวะผู้นำยุคใหม่สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลูรี. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(5), 687-716.
- วิริยะ โกษิต. (2560). *การศึกษากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ศรายุทธ เมืองคำ. (2563). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ศักดิ์ไทย สุรภิจวรร. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย บูรพา*, 8(2), 1-15.
- สมชาย เทพแสง. (2552). ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ รูปแบบใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในทศวรรษหน้า. *วารสารบริหารศึกษา มศว*. 6(11), 83-95.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). การบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567 จาก <http://www.pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>.